Memento

CALENDAR

Luni, 24 Noembrie
Ortodox: Clement Romanul.
Catolic: Florica.
Protestant: Albrecht

Răsăritul soarelui 7,21; apusul soarelui 16,43.

FAPTE ŞI GANDURI DIN ALTE VREMI

24 Noembrie

1843. Mihail Kogălniceanu îşi deschide cursul de istorie naţională la Academia Mihăileană din Iaşi.

Marele istoric român deschizându-şi cursul de istorie naţională, la Academia Mihăileană, din Iaşi, a ţinut în această zi o admirabilă prelegere şi ca formă de expunere şi ca documentare. Lipsa de spaţiu însă mă face să nu pot da în întregime această înflăcărată prelegere, de aceea voi reproduce numai câteva pasagii.

Vorbind despre importanţa istoriei naţionale Mihail Kogălniceanu, spune: „Ce mare interes trebue să aibă istoria naţională pentru noi, îmi place a crede că şi D-tră o înţelegeţi ca şi mine. Ea ne arată întâmplările, faptele strămoşilor noştri, care prin moştenire sunt şi ale noastre. Inima mi se bate când aud rostind numele lui Alexandru cel Bun, lui Ştefan cel Mare, lui Mihai Viteazul; dar, Domnilor mei, şi nu mă ruşinez a vă zice că aceşti bărbaţi, pentru mine, sânt mai mult de cât Alexandru cel Mare, decât Anibal, decât Cesar; aceştia sunt eroii lumii, în loc că cei dintâi sunt eroii patriei mele. Pentru mine bătălia dela Războeni are mai mare interes decât lupta dela Termopile şi izbânzile dela Rahova şi dela Călugăreni, îmi par mai strălucite decât acelea dela Maraton şi Salamina. Chiar locurile patriei mele îmi par mai plăcute, mai frumoase decât locurile cele mai clasice...

Până acum toţi acei ce s'au îndeletnicit cu istoria naţională n'au avut în privire decât biografia Domnilor, ne pomenind nimic de popor, isvorul a tutulor mişcărilor şi isprăvilor şi fără care stăpânitorii n'ar fi nimic.

Departe de a mă pune ca ocrotitorul vremii trecute, îmi voi face o deosebită datorie să înfăţişez acea veche întocmire guvernamentală, acea adunare de pravili fundamentale, cunoscute sub numele de obiceiul pământului, sub care patria noastră s'a păstrat mai multe veacuri tare şi puternică.

Istoria nouă se începe cu veacul cel mai cumplit care vreodată a apăsat ţările noastre. Toate elementele de naţionalitate şi de patriotism sunt de mult pierdute; legile fundamentale ale ţării se calcă în picioare; adunările obşteşti sub nume de Divanuri, se fac numai nişte formalităţi fără interes..."

In acest timp când simţirea românească era adormită în cele mai ascunse părţi ale sufletului românesc, Mihail Kogălniceanu, cu glas curat şi cald a rostit, de pe catedra Academiei Mihăilene, cuvinte tari şi adevărate despre istoria noastră naţională. Dar stăpânirea se înspăimântă de ideile marelui orator de mai târziu şi peste puţin îi ia dreptul de a-şi mai ţine cursurile de istorie naţională.

Cuvântul acesta de deschidere a fost publicat mai târziu de Kogălniceanu în gazeta sa „Propăşirea" arătând şi motivele pentru care a fost oprit. De aci o mulţime de nemulţumiri pentru patriotul român, care la un an după întreruperea cursurilor de istoria naţională, dela Academia Mihăileană, este trimis şi în surghiun la o mânăstire.

George Dincă

RADIO

LUNI 24 NOEMBRIE

RADIO ROMÂNIA
1875 m. 160 kHz. 150 Kw.
RADIO — BUCUREŞTI
364,5 m. 823 kHz. 12 Kw.
Postul pe unde scurte
32,4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

6.55—8.30: ORA DIMINEŢII: Deschiderea emisiunii; Radio-Jurnal (I); Concert de marşuri (discuri); Concert de fanfară româno-german; Inchiderea emisiunii.
11.55: Deschderea emisiunii.
12.00: Orchestre populare (discuri): Ca la Abrud-joc (Taraful Luţă Ioviţă); Bate vântul dela munte-doină (taraful Ion Matache); Cântec de dragoste şi ora bradului (taraful Ion Matache); Brâul dela Podeni (orch. N. Stănescu); Mă suii în deal la cucă(voce: Zavaidoc şi orch. V. Teodorescu); Hora lui Fănică (orch. Fănică Vişan); Asta-i Nana dela Brebu-brâu (voce: Ioniţă Iorniţă şi taraful Luţă Ioviţă); Brâul (orch. Traian Lăscuţ).
12.30: Radio-Jurnal (II): Poşta sătenilor.
12.50: ORA OSTAŞULUI.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Radio-Jurnal (III).
14.20: Muzică variată (discuri): Polca Anei de Ioh. Strauss; Pe câmp înfloresc ultimii trandafiri de Stolz (voce: Karl Schmitt-Walter); Silfidele de Cussans.
14.30: ORA RANIŢILOR. — Orchestra Victor Predescu: Romantici-vals de Lanner; Menuet de Mozart; Două gavote de Glusk ,i Gossec; Marinka-serenadă de Boulanger; Potpuriu de muzică variată aranjat de Victor Predescu; Două romanţe de Fernic şi Unde-i mama să mă vadă de Dendrino; Patru boi cu lanţu'n coarne şi O învârtită; O romanţă şi Un cântec românesc de Dendrino; O romanţă de Cavadia şi Arii româneşti.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Inchiderea emisiunii.
17.55: Deschiderea emisiunii.
18.00: Radio-Jurnal (IV).
18.05: Muzică vocală uşoară (discuri): Cel mai frumos cântec de Bixio (voce: Giovanni Manurita); Parfumul meu de Kirsch (voce: Rosita Serrano); Eşti frumoasă de Charles Trenet (voce: autorul); Potpuriu de şlagăre de Doelle.
18.20: Ansamblul de suflători „Radio" N. Broască (clarinet); D. Teodoru (vioară); I. Ghiga (violină); Th. Lupu (violoncel) şi Th. Rogalski (pian); Josef Labor; Quintet.
18.45: Cântă Peter Anders şi Anita Gura (discuri); Aria floarei din „Carmen" de Bizet (voce: Peter Anders); Selecţiuni din Ceaikowsky (voce: Anita Gura şi Peter Anders).
19.00: Cronica vieţii româneşti.
19.15: Recital de pian-D-ra Nadia Chebap: Scarlatti: Trei sonote; Schumann; Secne de copii; Chopin: Vals scherzo.
19.50: Ştirile serviciului german.
20.00: Radio-Jurnal (V): Sport.
20.15: Corul „Radio" condus de I. Croitoru: S. Drăgoi: Toate fetele se uită; M. Bârcă: Frunză verde de mohor; D. Kiriac; Jalea orfanului; Tr. Popovici: Doina Basarabiei (solo tenor; Emil Filip); Gh. Cucu; Mincinosul; C. Porumbescu; Serenadă (solo sopran; Tacuy Cheoseian); C. Porumbescu; 3 Coruri din opereta „Crai Nou"; a) Crai nou; b) Haideţi, haideţi; c) Pe plaiul de pe munte.
20.40: UNIVERSITATEA RADIO — Ciclul: „Problemele Radiodifuziunei româneşti". Em. Bucuţa: „Casa Radiofoniei".
21.00: Ţări prietene şi aliate: CROAŢIA: I. Literatura croată de Elena Eftimiu; II Muzică croată.
22: Radio-Jurnal (VI).
22.20: Frumoasele valsuri (discuri); Viena veche-valsuri de Lanner; Parla-vals de Arditi (voce: Erna Sack); Cea mai frumoasă femeie din Viena-vals de Pepeček; Voci de primăvară de Joh. Strauss (voce: Maria Cebotari; Carmen Sylvia-vals de Ivanovici; Bonboane vieneze, vals de Johann Strauss (voce: Ernst Groh); Invitaţia la vals ae Weber (voce: Miliza Korjus); Vals din „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL PE UNDE SCURTE

23.00: Selecţiuni din „ERNANI" de Verdi (discuri).
23.45: Muzică variată uşoară (discuri).
24.00: Inchiderea emisiunii.
21—23: Emisiune pentru străinătate pe postul de unde scurte.

RADIO-MOLDOVA
259 metri

13.00: Deschiderea emisiunii: Muzică uşoară (discuri); Două polci; Tango de Boulanger; Extaz de Ganne şi Narcise de Nevin; Tango Bolero de Llossas.
13.30: Muzică românească (discuri); Ceasornicul şi Hora Calu (Orchestra Grigoraş Dinicu; Sultana, Ileană, Ileană şi Foaie verde trei alune (Orchestra C. Tandin); Alunelul şi Sârba dela Baltă (Orchestra C. Tandin); Teiule frunză rotată (voce: Măriuca Matache cu Taraful Ion Matache); Hora dela Manga şi Romanul (Orchestra Nicu Stănescu).
14.00: Radio Jurnal II.
14.20: Muzică variată (discuri); O dimineaţă, o după amiază şi o seară la Viena, uvertură de Suppé; Domnul blond de Simonetti şi Balconul înflorit de Bonavolonta; Serenada de Braga şi Melodie de Munro; Lacul cu lebede şi Romanţă de Hippmann; Cântec popular german şi Lied de Bohmelt; Inimă frântă de Gillet şi Menuet No. 1 de Paderewski.
15.00: Inchiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschiderea emisiunii.
18.33: Cântăreţi italieni (discursuri; Două arii din „Adrianne Lecouvreur" de Cilea (voce; Aureliano Pertile); Arie din „Lucia de Lammermoor" de Donizetti şi Arie din „Traviata" de Verdi (voce: Beniamino Gigli); Două cântece populare toscane (voce; Maria Caniglia); Arie din „Rigoletto" de Verdi (voce: Giacomo Lauri-Volpi); Ave Maria din „Othello" (voce: Maria Zamboni) şi quartet din „Aida" de Verdi.
19.00: Din trecutul nostru: D. prof. Andrei Oţetea: Opera istorică a lui Mihail Kogălniceanu.
19.15: Muzică de Chopin (discuri); Preludiu în la bemol major (pian Grainger); Nocturnă op. 9 Nr. 2; Improvvise No. 3 în sol major şi Fantezie improvviso în do diez minor (pian: Alfred Cortot).
19.30: Jurnal în limba rusă.
19.40: Violonişti şi violoncelişti (discuri); Andantino de Martini şi Sonata XII-a op. 3 de Paganini (vioară: Mario Ruminelli); Sonata de Galuppi şi Sonata în sol major de Boccherini; (violoncel: Gilberto Crepx); Jota de De Falla şi Piesă în formă de habanera de Ravel (vioară: L. Petroni).
20.00: Muzică franceză (discuri): Uvertură la „Băeţii veseli" de Suppé; Farandolă şi Marşul Regilor din „Arleziana" de Bizet; Suită algeriană de Saint-Saens şi Gavotă din „Mignon" de Thomas; Arie din „Dragonii din Villars" de Maillart (voce: Marcel Claudel); Serenadă de Bizet; Fantezie din „Clopotele din Corneville" de Planquetto.
20.30: Radio-Jurnal (III).
20.40: Orchestra de promenadă dirijată de Carol Nosec.
21.10: Muzică din operete (discuri): Duet din Boccaccio de Suppé şi Duet din Eva de Lehar; Potpouri din „Gasparone" de Millocker; Cântecul Patriei din „Monica" de Dostal (voce: Herbert Ernst Groh); Potpouri din „Fra Diavolo".
21.30: Continuarea programului orchestrei de promenadă.
22.00: Radio Jurnal (IV).
22.20: Muzică de jazz: Alb pe negru de Pero; Fox de Clinton şi Fox de Polliacg.
22.30: Inchiderea emisiunii.

Cinematografe

ARO: Nevasta lui Adam, Jurnal nou O. N. C. nr. 14.
SCALA: Stukas; jurnal U. F. A. şi O. N. C.
CAPITOL: Calea triumfului şi Jurnal.
PALAS Bulevard: Infidelul Eckehart şi jurnal de război.
TRIANON: Opereta fără nume, jurnale O.N.C. nr. 14 şi U.F.A. nr. 530.
REGAL: Păcatul şi jurnale noui cu ultimele evenimente de pe front.
SELECT: Drama din Shanghai şi jurnal nou de război.
ROXY: Portul destinelor şi jurnal de război.
FEMINA: Moştenitorii veseli.
A. R. P. A.: Misterele subterane şi jurnal.
FORUM: Johnny Apollo şi jurnal de răsboi.
FRANKLIN (Ateneul Român): „Balul dela operă şi jurnale U.F.A. şi O.N.C. No. 14.
TINERETULUI (fost Elysée): Asia de azi, Jurnal U. F. A. şi O. N. C.
NISA: Sclavii vieţii cu Jackie Cooper, jurnal nr. 14 şi complectare.
OMNIA: Kora Terry; Jurnal de război O.N.C. No. 14 şi compania Gândăcel cu Tanţi Grigoriu.
AIDA: Paradisul Burlacilor; Jurnal de război No. 13 şi complectare.
ALCAZAR: Aripi frânte; Jurnal O. N.C. No. 14 şi jurnal U.F.A. No. 527.
AMERICAN: Aripi frânte, jurnal U. F.A. şi complectare.
BARCELONA: Procesul Mariei Laforge, comedie americană, jurnal de război No. 11 şi trupă de reviste.
BIZANTIN: Saltul mortal şi revista pe Frontul Bizantin.
CARMEN SYLVA: Opereta; Cruciada anti bolşevică şi trupa de reviste.
CARMEN: O fată căzută din cer şi Jurnal de război.
COTROCENI: Omul invizibil; Jurnal de război O.N.C. şi U.F.A.
CRANGAŞI: Călăreţii destinului, jurnal U.F.A. şi O. N. C. şi trupa de reviste Georgescu-Buzău.
DACIA: Fete moderne şi jurnale de război U.F.A. No. 528.
DIANA: Tarzan stăpânul junglei; jurnal de răsboi şi trupa de reviste Jan Tomas.
DICHIU: Diavolul focului, jurnal de război şi compania de reviste Titi Columbeanu.
EDISON: S. O. S. Carfax (operă complectă); jurnal şi trupa de reviste N. Burmaz.
FLORIDA: O fată cu noroc! şi jurnal de război.
GLORIA: Salon Dora Green şi jurnal.
IZBANDA: Irene şi jurnal.
ILEANA: Puntea suspinelor şi jurnal de război U.F.A. No. 527.
LIA: Johny Apollo; Jurnal O. N. C. nr. 14 şi U.F.A.
LIZEANU: Rio şi jurnal de război No. 13.
MARCONI: Viaţa la răspântie, jurnal de război O.N.C. No. 15 şi trupa de reviste M. Nedeianu—Violeta Ionescu.
MARNA: Prima decepţie, complectare şi trupa de reviste Titi Mihăilescu.
MEXIC: Traficanţii din Rio, Cruciada partea II-a şi Trupa de reviste Dan Boerescu.
MIORIŢA: „Opereta" şi Jurnal război No. 13.
MILANO: Patrula Albă şi Jurnal de război No. 13 cu ocuparea Odesei.
MODEL: Bismark - Kancelarul de Fier şi Jurnale de război O. N. C. No. 13 şi U.F.A. 526.
NERO: Un vals de odinioară şi jurnal românesc de război.
NONI: Condottieri şi jurnal de război U.F.A.
PACHE: Kora Terry şi jurnal de război.
ODEON: Robinson şi jurnal de război.
PARIS: Richard al III-lea, jurnal de război No. 14 şi trupa de reviste Georgescu Iaşi.
REX: Povestiri vieneze şi jurnal U. F. A. de război.
SPLENDID: Doctorul Ciclop, jurnal şi complectare.
TOMIS: Tinereţea lui Tom Edison şi complectare.
TRIUMF: Asediu Alcazarului şi Jurnal O.N.C. No. 14.
UNIC: Nevasta brutarului, jurnal de război U.F.A. No. 524 şi complectare.
UNIREA: Dansez pentru tine şi Jurnal de război.
VOLTA-BUZEŞTI: Fete din balet; Jurnal U.F.A. şi Comp. de reviste. „Filmul Românesc".
VOLGA: Dama de cupă şi Jurnal de război.
VENUS: Cleopatra, Jurnal românesc de războiu No. 12 şi Comedie.
VERGU: Destry, trupă de reviste cu comicul Iulian şi jurnale de război U.F.A. şi românesc No. 14.

EXPOZIŢII

SALA UNIVERSUL: Emilia Sărăţeanu şi Marcel Olinescu, pictură, desen şi gravură.
ATENEUL ROMAN: Desene şi ilustraţii de Tomaziu: Expoziţia de pictură Kimon Loghi; D-na Elisa Ghioculescu; Expoziţia de artă plastică a Secţiei Propagandei din Marele Cartier General.
FOYERUL TEATRULUI COMEDIA: Expoziţia de caricaturi şi desene a d-lui Mircea Şeptilici.
DOMNIŢA ANASTSIA 8. — Expoziţia permanentă de cusături româneşti şi scoarţe „Elisabeta Cosco" sub conducerea d-nei Olga Cosco.
MINISTERUL PROPAGANDEI (str. Wilson): Mânăstiri şi Cetăţi din Basarabia şi Bucovina: Acuarele de pictorul Anton Kallde.
MUZEUL NAŢIONAL DE ISTORIE NATURALA „GRIGORE ANTIPA" şos. Kiselef nr. 1.
MUZEUL SILVIC (Parcul Carol I) deschis publicului: Duminica, orele 10—13 şi 17—20, Joia orele 17—20.
STR. ŞTEFAN MIHAILEANU, 23 (casele bisericii Popa Soare), Colecţia prof. N. Ionescu Duminică şi sărbătorile 10—12.
MUZEUL SATULUI ROMÂNESC, Şoseaua Kisseleff, 22 (Parcul Naţional lângă Arcul de Triumf autobuz 31, tramvai 3). Vizitarea Muzeului dela 15 Sept.—15 Mai între orele 7—18, de la 16 Mai—14 Sept. între orele 7—20, interioarele gospodăriilor Muzeului se pot vizta în zilele de lucru dela 15—17 ,iar Duminica şi serbătorilor legale între orele 15—18 precis. Pentru şcoale, grupe şi excursiuni în toate zilele şi orele anunţate mai dinainte. Intrarea liberă.
MUZEUL TOMA STELIAN, rearanjat cu colecţii de pictură şi sculptură, streine şi româneşti şi de artă decorativă extrem-orientală. Deschisă Marţea, Joia şi Dumineca 10—13 şi 15—17.
MUZEUL INDUSTRIAL: (Parcul Carol I) Duminica şi sărbătorile 4—8.
SALA ORFEU (Calea Victoriei 44) Expoziţia de caricaturi Ion Sava.
BIBLIOTECA PUBLICA A ATENEULUI ROMÂN. — Deschisă în toate zilele de lucru dela 4—7 d. a. Intrarea liberă.
BIBLIOTECA MUZEULUI MILITAR NAŢIONAL: 8 jum.—1 jum. dim., iar după Duminică şi sărbători 3—7 d. a.
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ: str. Batişte nr. 15. Deschis zilnic între orele 8—13 şi 15 jum.—20. Intrarea liberă.
BIBLIOTECA FUNDAŢIEI „Maria Brezeanu, str. Negustori 9, deschisă zilnic, orele 15—20.30.

Farmaciile de serviciu

Camera de gardă pentru cazuri urgente de faceri în timpul nopţii telefon 3.71.88, orele de serviciu 8 seara — 8 dimineaţa.

Farmaciile de serviciu în timpul zilei şi nopţii, între orele 13—15 şi dela ora 20, numai pentru executarea reţetelor medicale în cazuri urgente

LUNI

Pierro Andrei, calea Victoriei 14, I, 3.76.66; Vasiliu G. D., calea Victoriei 68, I, 3.69.20; Frunză El. Popescu, b-dul Regele Carol 23, I, 4.52.04; Stern Herman, calea Văcăreşti, 39, I, 3.45.76; Fichman Nahman, str. Sf. Apostoli 52, I, 3.65.40; Nistor Traian, calea Griviţei 112, II, 4.91.84; Ciocoiu George, str. Ştirbey Vodă 55, II, 5.15.25; Cotinghiu Ion, b-dul Banu Manta 7, II, 4.16.36; Paleacu Mihail, b-dul Filantropia 103, II; Urseanu Gh., b-dul Tache Ionescu 12, III, 2.86.22; Dr. Voitinovici A., calea Victoriei 206, III; Sotirescu A., şos. Ştefan cel Mare 2, III; Vaeni C-tin, str. Română 17, III, 2.01.48; Drăguş George, str. Viitor 114, II, 2.33.46; Pibicescu Tempeanu, calea Călăraşi 240, IV, 3.67.63; Niculescu M. Stănescu, b-dul Pache 34, IV; 3.24.73; Georgia Nicolae, str. Th. Speranţia 1, IV, 3.78.63; Nicolescu B. Alex., calea Şerban Vodă 147, V, 5.37.22; Cristidi Ioan, calea Rahovei 265, VI, 3.82.37; Dr. Ullman Ludovic, str. Dr. Davila 7, VI, 3.00.30.

PENTRU INIMILE CARITABILE

In str. Pietrile Doamnei nr. 4 (Grant) se sbuciumă în mizerie văduva Aspasia Popescu, cu doi copii micuţi, fără lemne şi pâine şi cu chiria neplătită. Roagă inimile caritabile să-i ajute.

In str. Locot. Beller nr. 22 trăeşte în mizerie Maria Constantin Pop, cu desăvârşire săracă, văduvă, bolnavă şi operată şi cu o casă de 4 copii flămânzi şi goi care n'au de nici unele. Roagă inimile caritabile să-i ajute.

Domnii abonaţi sunt rugaţi să arate pe cuponul mandatului pentru ce anume se trimit banii precum şi data începerii abonamentului.

IN ULTIMUL NUMAR

al revistei „UNIVERSUL LITERAR", de Sâmbătă 22 Noembrie, veţi întâlni următoarele variate şi interesante colaborări:

CONSTANTIN CALOTĂ: Scrisoare deschisă d-lui Şerban Cioculescu; EMIL GULIAN: Ghimpi şi stele; LAURENŢIU FULGA: „Lauda somnului; C. N. NEGOIŢĂ: Literatură provincială; EUGENIU V. HARALAMBIE: Carte început; GIOVANNI PAPINI: O vizită la Lenin (trad. de Mircea H. Popescu); ŞTEFAN BACIU: De vorbă cu ei; LEONIDA SECREŢEANU: Toamnă în Rusia.

ION FRUNZETTI semnează o dare de seamă despre EXPOZIŢIA ARMATEI.

ICHIMIE DĂ DE DRACU' se intitulează un admirabil fragment de roman pe care-l publică în acest număr MIRCEA STREINUL.

Mai iscălesc articole, cronici, note şi poesii: **Romeo Alexandrescu, Traian Lalescu, Traian Chelariu, Pătraşcu Ion Sârbul, Adriana Nicoară, Soractes, Ion Oana, Remus Luca, N. Vernescu, Emanoil Florens, Ştefan Aug. Doinaş, C. Ştefăniu.**

Humor şi ilustraţii de **VOINESCU.**

CITIŢI
UNIVERSUL LITERAR

Naţionalizarea solului şi a vieţii economice

Conferinţa d-lui prof. univ. G. Leon la Casele Naţionale

In seria conferinţelor, ţinute la Centrala Caselor Naţionale, d. prof. univ. G. Leon a desvoltat conferinţa despre *problema naţionalizării solului şi a vieţii economce,* vorbind de naţionalizarea solului şi a vieţii economice, conferenţiarul s'a ocupat de românizarea ambelor ramuri. Idea românizării nu e nouă; s'a născut ca o reacţiune în contra înstrăinărilor soolului şi tuturor factorilor de producţie economică naţională. Procesul naţionalizării stă în raport cu capitalul, munca şi natura ţării. In deosebi naţiunea noastră a fost invadată de streini. — în tot cursul istoriei — în special de evrei. Conferenţiarul, apoi, face o amplă descriere asupra elementului evreesc care ne-a invadat toate ramurile de producţii comerciale-industriale din cele mai vechi timpuri până în prezent. Arată numărul crescând al evreilor şi ciocnirea acestora cu elementul autohton românesc. Expune legislaţiile naţionale, vechi şi noui, în decursul timpului, cu privire la protejarea elementului românesc, în îmbrăţişarea şi practicarea comerţului şi industriei naţionale; dar puteri invizibile — din tabăra evreilor şi iudaizaţilor — care şi-au găsit răsunet în vechile partide politice, au împiedicat desvoltarea acestor ramuri de activităţi în ţara noastră. Conferenţiarul arată strigătele de alarmă ale atâtor patrioţi împotriva pericolului evreesc, cum au fost: Vasile Alexandri, Mihai Eminescu, Vasile Conta, Nicolae Iorga, Octavia Goga, prof. A. C. Cuza, şi alţii.

Citează fragmente din discursurile şi scrierile acestor luptători naţionalişti. D. prof. Leon în încheierea conferinţei, se ocupă şi de actualele legi pentru românizarea vieţii noastre economice.

Conferinţa viitoare va fi ţinută de d. arhitect Enescu despre: *Problema de sistematizare şi urbanistică.*

N. BATZARIA (Moş Nae):

Ina, fetiţa prigonită, roman

(Editura „Universul")

Continuând seria de succese neîntrerupte, neobositul prieten al copiilor, Moş Nae (N. Batzaria) a mai scos un roman pentru cei mici, sub titlul *Ina, fetiţa prigonită.* Amintim cetitorilor noştri că Moş Nae şi-a sărbătorit de curând a 50-a carte apărută, cărţi care au luminat şi împodobit imaginaţia îngerilor noştri pământeni care sunt copiii.

Am mai scris şi altădată despre bogata activitate scriitoricească a lui Moş, în ceeace priveşte literatura pentru copii. Moş Nae şi-a făcut un titlu de glorie, slujind ca niciunul din scriitorii noştri acestui gen de literatură, care este un gen foarte greu. Greu pentru aceia care n'au întârziat o clipă pentru înţelegerea sufletului, năzuinţelor şi bucuriilor pe care le încearcă un copil în cea mai frumoasă pagină a vieţii: copilăria. Moş Nae este însă vechiul şi marele lor prieten care zilnic îşi închină cea mai mare parte din timp numai lor şi care, prin revista „Universul Copiilor", predică săptămânal, ca dela o catedră, tot ceeace trebue ştiut şi este util pentru mintea, lumina şi zâmbetul unui copil.

Dela creiarea acelui personagiu hazliu şi bine realizat, Haplea, şi până la întreaga serie de romane, Moş Nae, fără încetare, veşnic nou şi totdeauna cu scopul de a educa pe micuţii noştri, se dovedeşte a fi, alături de părinţi, un preţuit şi mare prieten al copiilor.

De data aceasta Moş Nae dă la iveală un nou roman, *Ina, fetiţa prigonită.* Departe de a fi o poveste cu zâne şi feţi-frumoşi, romanul acesta, scris pentru copii şi tineret, este un fragment de viaţă reală, smuls din ciocnirea cotidiană cu răutatea omenească, pe care o vedem trecând personificată prin oameni fără suflet. Ca şi în romanul *Sărmanul Adrian,* aici Ina, o fetiţă bună la suflet, dar care din motive independente de voinţa ei nu-şi cunoaşte părinţii fiind răpită de mică, este silită să ia viaţa piepţiş şi să lupte contra prigoanei cu micile ei puteri, ajutată de oameni simpli dar mari la suflet, până când poate înfsârşit, cu ajutorul lui Dumnezeu să biruie, aducând micile sale puteri în folosul pedepsirii unor mizerabili falsificatori de bani. Până la urmă Ina îşi găseşte pe tăticul ei bun, pe mamă-sa cunoscând-o ca vedenie într'o pădure unde fusese dusă de şeful bandei de falsificatori.

Peripeţiile prin care micuţa Ina trece sunt tot atâtea pietre de încercare pentru ea, dar scapă cu bine din toate fiindcă întotdeauna a fost cu gândul numai la bunul Dumnezeu şi la necunoscuta ei mămică, ce trecuse de mult pragul vieţii, după ce ea fusese răpită de aceia care voiau să-i facă rău.

Cartea este bine scrisă, cu situaţii neprevăzute care mişcă sensibilitatea şi aţâţă curiozitatea copilului făcându-l să trăiască intens păţaniile fetiţei prigonite, din care păţanii copilul poate să tragă suficiente concluzii care-i pot folosi la orice vreme. Fiindcă Moş Nae scrie pentru copii ca să facă din ei caractere tari, neînfricaţi, buni şi mai presus de toate, oameni întregi, temători de Dumnezeu.

Dar romanul acesta nu este exclusiv numai al copiilor. El poate fi cetit cu acelaş interes şi de tineret, ca şi de oamenii în vârstă.

Cartea cuprinde 27 de capitole şi 100 pagini, cu o splendidă copertă în culori şi desene în text, datorită tinerei, dar talentatei Ioana, care a mai ilustrat cărţile lui Moş Nae.

DAN BĂLTEANU

DONAŢII PENTRU ARMATĂ

D. prof. Mihai Antonescu, vicepreşedintele consiliului de miniştri, a mai primit următoarele donaţii pentru armată:

Pricop Ilie, maistru armurier Muzeul militar, loco lei 1.047; jand. plot. Scrobuţ Vasile, şef post Secăşeni-Caraş lei 11.700; preot Eugeniu Grigorescu, Slobozia-Siraüţi, Hotin lei 5.000;; subcentrul pregătirii premilitare Ludoş-Turda lei 4.250; Goiceanu Călin, post jandarmi Carmen Sylva-Tulcea lei 3.500; Şt. Ilie, com. S. A. R. Techirghiol-Constanţa lei 2.251; Căminul cultural „T. J. Raug şi J. Lalu", parohia Valea Viei-P.-Neamţ lei 2.100; Victoria Grigorescu, Piaţa Unirei nr. 7, Ploeşti lei 739; serg. T. R. Enăşescu Ion, bat. 9 Vânători-Munte P. S. Vulcan, lei 500; Marin Dicovcenco, muncitor din portul Ismail, lei 500; Dionisie Bouret, com. Carvan Constanţa lei 200.

Sold precedent lei 70.229.732.
Total general lei 70.260.472.

Ministerul apărării naţionale a mai primit următoarele donaţii pentru familiile lipsite de mijloace ale luptătorilor de pe front şi pentru invalizii de război:

Paraschiva şi S. Alaci, Bucureşti, str. Rădăuţi nr. 5. lei 2.000; Camera de muncă Bucureşti lei 3.465; Vama Timişoara-Bega, Timişoara lei 2.000; Fabrica Malaxa Tohanul Vechi, Braşov lei 303.516; Comp. depozit din reg. 90 infanterie lei 518; C. A. M. Salina Tg. Ocna lei 14.150; Aragaz Bucureşti, Popa Rusu 14 lei 136; Gh. Darie Şcoala agricultură Belceşti, Iaşi lei 695; Ecaterina Vasiliu, T.-Severin lei 100; Ocolul silvic Călăţele, Turda lei 648; Cerc. recrutare T.-Mică, Blaj lei 400; Personalul soc. I.R.M.C. Bucureşti lei 150.000; Direcţia generală a poliţiilor lei 27.825; Personalul Hergheliei Pădureni-Timiş lei 7.635; Personalul dep. armăsari Graşi, Neamţ lei 1.136; Personalul Serv. veterinar Sibiu lei 3.500; Personalul Şc. agric. Sân Nicolaul Mare lei 1.380; Personalul Şc. agricult. Miroslava-Iaşi lei 750; Personalul staţiunei ameliorarea plantelor, Iaşi lei 3.577; Personalul Staţiei experimentale a Banatului-Timiş lei 1.518; Pers. staţiei experim. a Bărăganului lei 2.061; Pers. veterinar Ialomiţa-Călăraşi lei 1.729; Tamaslâcul Botoşani lei 1.172; Pers. Camerii agricole R.-Sărat lei 2.109; Idem lei 5.978; Per. Camerii agricole Sibiu lei 2.579; Personalul Şc. agricole Drăgăneşti-Vlaşca lei 1.039; Pers. Camerii agricole Botoşani lei 3.172; Pers. Şc. viticultură Miniş-Arad lei 2.069; Staţiunea Oenolog. Drăgăşani lei 222; Pers. Şc. horticolă Turda lei 2.028; Pers. Serv. veterinar Blaj lei 1.365; Pers. Depozit. armăsari Rădăuţi lei 5.775; Inst. de cercetări şi experim. forestiere le 10.535; Pers. Camerii agricole Dorohoi lei 1.045; Idem lei 2.459; Idem lei 338; Idem lei 268; Pers. Şc. agricol Dobrogostea-Argeş lei 922; Pers. laborat. veterinar Iaşi lei 557; Pers. Camerii agricole Dorohoi lei 1.382; Pers. Şc. agricole Suceava lei 500; Pers. Insp. veterinar Constanţa lei 760; Pers. Staţiei oenologice Odobeşti-Putna lei 2.752.

Sold precedent lei 63.443.099.
Total general lei 63.709.365.

ŢELURILE POLITICE ALE MIŞCĂRII USTAŞISTE

Zagreb, 23 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:

Cu ocazia intrărei în funcţiune a şefului districtului Agram al Ustaşilor, dr. Bozo Kavran, Poglavnikul dr. Ante Pavelici a pronunţat un discurs în care a spus, după ce a făcut o schiţare a mişcărei Ustaşilor, că aceasta nu trebue să fie un partid ci o mişcare populară, în care voinţa naţională şi socială a poporului întreg, trebue să-şi găsească expresia sa permanentă.

Ţelurile politicei interne a mişcărei nu sunt, din această cauză, ţeluri noui ci tot aceleaşi ţeluri avute drept ideal, de către cei mai buni croaţi în decursul secolelor.

Intâmplări din Capitală

Au murit subit

Eri după amiază, la ora 5 jum. muncitorul Gheorghe Zăvoi, în etate de 38 ani, din str. Oiteni nr. 1, pe când se afla în gara de Nord şi se urcase în trenul pentru Curtea de Argeş, cu care voia să plece din Bucureşti, — a căzut jos, încetând subit din viaţă.

Din declaraţiile concubinei sale, Victoria Prundeanu, numitul eşise de curând din spital, unde fusese internat pentru o boală de stomac.

Cadavrul, — din ordinul Parchetului, — a fost transportat la „Institutul medico-legal".

Bătrânul Ivaşcu Tudor, în vârstă de 70 de ani, a încetat subit din viaţă în ziua de 19 Noembrie în locuinţa sa din str. Alino 40. Cauza acestei morţi încă nu este cunoscută.

Cadavrul a fost transportat la institutul medico-legal.

In str. Maşina de Pâine nr. 10, locuia, retras şi lipsit de rude, bătrânul Traian Iorgulescu, în vârstă de 67 ani.

Eri bătrânul a fost găsit mort de vecini, în camera sa.

Cadavrul a fost transportat la institutul medico-legal, pentru a se stabili cauzele decesului.

Două morţi suspecte

Centrul de sănătate No. 16, a comunicat circumscripţiei 38 poliţieneşti, că în ziua de 19 Noembrie, a încetat din viaţă, la locuinţa sa din str. Alion nr. 40, bătrânul Tudor Ivaşcu, în vârstă de 70 ani. Cauza morţii nu s'a putut stabili.

— Deasemeni Centrul de sănătate No. 7, a făcut cunoscut circumscripţiei 9 de poliţie că, în str. Maşina de pâine nr. 102, a încetat din viaţă bătrânul Traian Iorgulescu, în vârstă de 67 ani, — deces a cărui cauză n'a putut fi stabilită.

Din ordinul procurorului de serviciu, ambele cadavre au fost transportate la Morgă, urmând a fi supuse autopsiei.

Spectacolele săptămânii

ZIUA	NAŢIONAL 3.94.30	STUDIO 5.67.87	Teatru Municipal I. L. Caragiale 4.60.60	SAVOY 3.55.03	COMEDIA 4.71.71	SĂRINDAR 4.84.94	ALHAMBRA 5.95.45	Teatrul Nostru 4.11.56	COMIC 5.93.05	LUPTĂ ŞI LUMINĂ 5.69.23	Teatrul de azi 5.88.01	Alb şi Negru
Luni 24	Hamlet	Tinereţe	Păcatul lui Năică	Relache	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Relache	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	10.000.000	Eu şi Stalin	
Marţi 25	Patima roşie	Tinereţe	Păcatul lui Năică	Relache	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Relache	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	10.000.000	Eu şi Stalin	
Mierc. 26	Hamlet	Astăseară se joacă fără piesă	Păcatul lui Năică	Premieră Cavaler Gândac	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Relache	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	10.000.000	Eu şi Stalin	
Matineu Joi 27 Seara	Madame Sans Gêne / Patima roşie	Pălăria florentină / Premieră Tinereţe	Papa se lustrueşte / Păcatul lui Năică	Cavaler Gândac	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Relache	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	10.000.000	Eu şi Stalin	
Vineri 28	Hamlet	Astă seară se joacă fără piesă	Păcatul lui Năică	Cavaler Gândac	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Premieră Parada Victoriei	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	Moartea civilă	Eu şi Stalin	
Matineu Sâmbătă 29 Seara	D-na Bovary / Patima roşie	Pălăria florentină / Tinereţe	Papă se lustrueşte / Păcatul lui Năică	Cavaler Gândac	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Parada Victoriei	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	Sinziana şi Pepelea / 10.000.000	Eu şi Stalin	
Matineu Duminică 30 Seara	Aimée / Hamlet	Pălăria florentină / Tinereţe	Papa se lustrueşte / Păcatul lui Năică	Cavaler Gândac	Arde nevastă-mea	Oraşul fără avocaţi	Parada Victoriei	Scadenţa dragostei	Luna ştie dar nu spune	Sinziana şi Pepelea / 10.000.000	Eu şi Stalin	

Arhitectura in al III-lea Reich

de arh. VICTOR SMIGELSCHI

In concepţia naţional-socialistă despre artele frumoase, arhitectura este considerată ca aceea care poate vorbi mai nemijlocit marilor mase ale poporului. In adevăr desvoltarea edilitară din cei din urmă ani ai regimului naţional-socialist este impunătoare nu numai în ce priveşte numărul şi măreţia operelor realizate, dar şi mai ales pentru adâncul ei înţeles politic şi artistic.

Opera aceasta, grandioasă întrucât îmbrăţişează aproape toate oraşele din Germania, şi al cărei ritm abea a fost încetinit de mersul războiului, este condusă de inspectorul general al construcţiilor *(Generalbauinspektion),* în fruntea căruia se găseşte profesorul *Albert Speer,* arhitect de mare talent şi de extraordinară activitate. Acest inspector, perfect sub raportul organizării serviciilor componente, a informaţiunilor documentare precum şi a rapidităţii în execuţia lucrărilor, supraveghează studiul directivelor de sinteză dată de Fuehrer, încredinţând proiectarea celor mai buni arhitecţi germani.

In adevăr, dacă ţinem seamă că inspectoratul, înfiinţat abea în 1937, a pregătit în câţiva ani un program de realizări urbanistice care se va sfârşi abea pe la 1950 şi că a început pe teren lucrări care vor schimba adânc aspectul urbanistic şi arhitectural al Berlinului, Nuernbergului, Muenchenului, Dresdei, Weimarului şi al aproape tuturor oraşelor mai mari germane. nu putem decât să admirăm această activitate prodigioasă, manifestată în opere gigantice studiate, proiectate şi puse în lucrare cu energie entuziastă.

Interesantă este, mai presus de toate, metoda urmată pentru transformarea desăvârşită a aspectului orăşenesc, fără a dărâma centrele istorice, fără a altera caracteristicele lor, ci creiând numai câteva artere noi, puse apoi în valoare, în zone cu artă alese, prin grupări de clădiri monumentale, destinate a da complexului urbanistic noua sa înfăţişare. O înfăţişare care rupe complet cu evoluţia arhitecturală din ultimele decenii.

Casa Artei Germane-München

Arhitect † Paul Ludwig Troost

Căci retezând brusc curentul arhitectural internaţionalist, care în anumite privinţe ajunsese la realizări de netăgăduită valoare, dar care în evoluţia sa din urmă începuse să cază într'un cerebralism abstract, sterp şi stereotip, arhitectura germană contemporană s'a îndrumat cu hotărâre pe calea unei reveniri la clasic.

Astfel de reîntoarceri, periodice, nu sunt o noutate în evoluţia arhitecturii germane din ultimele trei secole. In cursul acestora spiritul germanic a reacţionat de mai mult ori mişcărilor romantice, revoluţionare ori raţionaliste, cu o regretată şi constantă revenire la clasicism.

După primele începuturi clasiciste din sec. XVIII *(Jchann Arnold Nering, Schlüter),* întrerupte de bogata eflorescenţă de arhitectură barocă de influenţă franceză, în prima jumătate a veacului trecut, toată arhitectura berlineză, de pildă, a fost dominată de neoclasicul lui *Karl Friedrich Schinkel.* Operele lui mai însemnate; „Neue Wache", „Altes Museum", „Koenigliches Schauspielhaus", construcţiuni grandioase, de nobilă şi sobră ţinută, se numără şi astăzi printre cele mai frumoase clădiri ale Berlinului.

Tot astfel, jumătatea a doua a secolului XIX a fost iarăşi marcată de un curent de clasicism prin lucrările arhitecţilor *Beckmann, Reinhardt, Schmidt, Lucae, Hansen, Semper;* un clasicism oriental mai mult spre Renaşterea italiană ,decât spre formele din antichitate.

Un alt val de clasicism, cu rezonanţe palladiene de astă dată, se observă şi la începutul secolului nostru la un grup numeros de arhitecţi, în frunte cu *Ludwig Hoffman,* cu celebrul său palat al Primăriei Berlinului.

Mişcarea de astăzi, al cărei iniţiator a fost † *Paul Ludwig Troost,* are însă aspecte diferite: ea îşi trage inspiraţia tot din neoclasicismul secolului XIX, dar se desvoltă prin viziuni mai puţin persoanale şi mai puţin căutate. Este un clasicism mai mult programtic, care se foloseşte însă şi de cuceririle ultimelor curente moderniste, mai ales în gruparea maselor şi în simplicitatea elementară a compoziţiei: o repetare curagioasă de motive dominante, înscrise în spaţii şi volume grandioase.

Arhitectura germană contemporană este voit oficială. Speer şi colaboratorii săi nu vor să se individualizeze, fac o arhitectură de Stat.

De fapt aici stă tot înţelesul mişcării, în această imperioasă voinţă de afirmare politică şi socială. O arhitectură care se întoarce la principii de *ordine* şi de *disciplină,* care tinde să se ridice la înălţimea epocei sale, a mişcării care a pregătit epoca şi a oamenilor care au realizat-o.

„Noi — scria arhitectul *Hermann Giessler* la începerea lucrărilor de sistematizare ale noului centru din Weimar — ne folosim de târnăcop, deoarece penelul şi colorile ni se par prea şterse, ca să poată reda icoana unei epoci atât de eroice. Zidim piatră pe piatră ca să realizăm o operă, ale cărei părţi componente să fie atât de strâns legate una de alta, ca mâinile noastre îmbinate şi sufletele noastre strânse în aceeaşi credinţă.

O judecată definitivă asupra mişcării arhitecturale din Germania de astăzi ar fi încă prematură. Trebue să aşteptăm ca ea să-şi împlinească evoluţia. Nu putem însă ascunde că asupra ei pluteşte o cutropitoare ambianţă de ordine şi de putere.